

Aan de gemeenteraad

Op 8 mei 2023 stelde M.Y. Morkoç (GroenLinks) ons schriftelijke vragen over de energievergoeding voor studenten via de energietoeslag en de individuele bijzondere bijstand (23bb002932).

Inleidend wordt gesteld:

Al ruim een jaar zet GroenLinks Rotterdam zich in voor eerlijke energievergoeding voor studenten in onze stad. Dit omdat het uitsluiten van een groep Rotterdammers, in dit geval studenten, op basis van hun primaire dagbesteding bij het aanvragen van financiële steun in onze ogen onrechtmatig is. Gelukkig staan wij niet alleen in deze overtuiging. In Amsterdam is op 14 februari een student, wiens aanvraag voor de eenmalige energietoeslag was afgewezen, door de rechtbank in het gelijk gesteld.¹ De gemeente Utrecht gaat naar aanleiding van een soortgelijke (verloren) rechtszaak maximaal zeshonderd aanvragen door studenten opnieuw beoordelen.² Afgelopen zomer al kreeg een student in Nijmegen via de rechter gelijk, waardoor studenten in deze gemeente alsnog energietoeslag kunnen krijgen.

Het mag duidelijk zijn dat de gemeente Rotterdam het zwaard van Damocles boven het hoofd hangt. De vraag is niet óf, maar wanneer Rotterdamse studenten in hun recht gesteld worden en er opnieuw gekeken moet gaan worden naar de aanvragen voor energievergoeding door deze groep Rotterdammers.

Ondertussen maken studenten nog steeds kosten, kosten die blijven oplopen. Een groep Rotterdammers die hulp nodig heeft krijgt deze hulp niet en ziet het water steeds verder aan de lippen staan. Om inzicht te krijgen in de mogelijke gevolgen van de rechtelijke uitspraken en om de staat van paraatheid van het college te kunnen beoordelen stellen wij graag volgende schriftelijke vragen:

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

In uw brief (23bb002681) deelt de wethouder dat er tot op heden 55 IBB aanvragen zijn ingediend, waarvan 6 toegekend, 11 afgewezen en de rest nog in behandeling zijn.

¹ <https://nos.nl/artikel/2463794-ook-amsterdam-mag-studenten-niet-uitsluiten-van-energietoeslag>

² <https://www.ad.nl/utrecht/honderden-utrechtse-studenten-krijgen-alsnog-energietoeslag-door-gewonnen-rechtszaak-pim-a9b689d7/>

Op welke grond zijn de eerste 11 aanvragen van studenten afgewezen?

Antwoord:

De meeste afwijzingen hebben als reden dat het maandelijks voorschotbedrag niet boven het grensbedrag van het betreffende huishoudtype uitkomt.³ Deze grensbedragen zijn gebaseerd op gemiddelden, berekend door het Nibud. Wanneer het door de energieleverancier geadviseerde maandbedrag van de aanvrager boven het gemiddelde maandbedrag van Nibud uitkomt, komt het verschil (ook wel 'meerkosten' genoemd) in aanmerking voor IBB. Uiteraard onder de voorwaarde dat wordt voldaan aan de andere voorwaarden van de IBB. Van studenten die IBB hebben aangevraagd was de energierekening veelal te laag om boven de Nibud-norm uit te komen.

Overigens, uit een nadere analyse blijkt het aantal studenten, dat een aanvraag IBB voor energiekosten heeft ingediend, lager te zijn: 45 in plaats van de eerdergenoemde 55. De cijfers (op peildatum 7 juni 2023) zien er als volgt uit:

- Aantal aanvragen van studenten: 45
 - Waarvan toegekend: 6
 - Waarvan afgewezen: 18
 - Waarvan in behandeling: 21

Vraag 2:

Heeft het college al bezwaarschriften op deze IBB-afwijzingen ontvangen? Zo ja hoeveel?

Antwoord:

We hebben 8 bezwaarschriften ontvangen met betrekking tot de IBB voor energiekosten. Voor zover bekend zitten hier geen bezwaarschriften van studenten tussen.

Vraag 3:

Verwacht het college dat naar aanleiding van deze IBB-afwijzingen rechtszaken zullen plaatsvinden? Zo ja, hoe bereidt u zich hierop voor? Hoe gaat het proces rondom deze rechtszaken eruitzien?

Antwoord:

Voor zover bekend hebben studenten geen bezwaarschrift ingediend. Pas als een bezwaarschriftenprocedure is afgerond kan een inschatting worden gemaakt over mogelijke beroepsprocedures.

Vraag 4:

In uw brief (23bb002681) licht u ons ook in over de gerichte communicatie richting studenten. Daarover stellen wij u de volgende vraag:

Hoe reflecteert u op de communicatiecampagne zoals u deze beschrijft in bovengenoemde brief, zeker gezien het lage aantal aanvragen en uiteindelijk

³ Zie bedragen op loketpagina IBB voor energiekosten: [Bijzondere bijstand energiekosten aanvragen | Rotterdam.nl](https://www.rotterdam.nl/ibb/bijzondere-bijstand-energiekosten-aanvragen)

toegekende IBB's? Denkt u dat de doelgroep goed bereikt is? Zo nee, hoe bent u voornemens hier verandering in te brengen.

Antwoord:

In januari 2023 hebben we de communicatie over energiecompensatie voor studenten via de IBB opgestart. Hierop heeft wethouder Yigit gereflecteerd in het afdoeningsvoorstel op de toezegging 'Voortgangsrapportage Energiecompensatie studenten' (23bb000165). Daarbij heeft wethouder Yigit uw raad geïnformeerd over de communicatie richting studenten en de samenwerking met studentenvakbond STUUR. We hebben voor de communicatiestrategie met STUUR een speciale flyer ontwikkeld, specifiek gericht op studenten. STUUR heeft de flyer gedeeld met ruim 25 partners binnen haar netwerk. Denk hierbij aan studie- en studentenverenigingen en medezeggenschapsraden van onderwijsinstellingen. In april 2023 heeft STUUR op ons verzoek opnieuw deze flyer onder de aandacht gebracht, ditmaal ook met gedrukte exemplaren. We zijn STUUR dankbaar voor de inzet van de afgelopen maanden. We blijven in contact met STUUR over de communicatie van de IBB voor energiekosten richting studenten.

Het aantal IBB-aanvragen van studenten staat momenteel op 66 (peildatum: 15 mei 2023). Om zo veel mogelijk studenten te bereiken die recht hebben op IBB voor energiekosten, breiden we onze communicatie richting de doelgroep uit. Dit gaan we doen door contact te leggen met de communicatieafdelingen van onderwijsinstellingen, zodat we hen kunnen helpen met het onder de aandacht brengen van het onderwerp energiecompensatie bij studenten. We kunnen hierbij communicatiematerialen aanbieden en meedenken in de informatievoorziening via bijvoorbeeld nieuwsbrieven van de onderwijsinstellingen zelf.

Ook gaan we voor de start van de zomervakantie op onderwijsinstellingen via advertentieruimtes (zoals abri's) te adverteren over de IBB voor energiekosten. De resultaten van deze campagne worden te zijner tijd gedeeld met uw raad.

We hebben bovenstaande ook als zodanig opgenomen in het afdoeningsvoorstel van de motie 'Niet gaan schuiven met centen steel niet van studenten' (23bb000822) aan uw raad.

Vraag 5:

Het recht oordeelt: 'ongelijke behandeling van vergelijkbare gevallen', een ondermijning van het gelijkheidsbeginsel en daarmee onrechtmatig. Zo oordeelde tot onze vreugde ook de, door u ingestelde, Algemene bezwaarschriftencommissie (ABC). In uw collegebrief (23bb3280) is te lezen dat de ABC adviseert de 700 ingediende bezwaren van studenten wiens energietoeslag niet is toegekend gegrond te verklaren. Daarnaast zijn naar oordeel van de ABC de beleidsregels energietoeslag Rotterdam 2022 'ondeugdelijk gemotiveerd, onredelijk en niet doelmatig'. GroenLinks Rotterdam deelt de conclusies van de ABC en hecht veel waarde aan de juridische kennis en de legitimiteit van deze commissie. Mede daarom zijn we onthutst over het feit dat het college er, ondanks het duidelijke oordeel en advies, voor kiest een contrair procedure te starten en de bezwaren van studenten ongegrond te verklaren. Onze fractie ziet niet in hoe het college deze actie ziet als een logische vervolgstap in dit proces, voortschrijdend inzicht bepaalt dat het recht

uiteindelijk zal zegenvieren maar uw college doet er alles aan om het onvermijdelijke uit te stellen.

Heeft het college kennisgenomen van de rechtelijke uitspraken in Amsterdam en Nijmegen?

Antwoord:

We hebben kennisgenomen van de rechtelijke uitspraken met betrekking tot de uitsluiting van studenten van de energietoeslag in de gemeenten Amsterdam, Utrecht en Nijmegen.

Vraag 6:

Welke lessen trekt u uit de bovengenoemde eerdere rechtszaken?

Antwoord:

We wensen te benadrukken dat de uitspraken over deze beroepszaken specifiek betrekking hebben op individuele casussen in eerdergenoemde gemeenten. Deze uitspraken zijn dus niet één op één te vergelijken met individuele Rotterdamse gevallen. Wel erkennen we dat de uitsluiting van studenten van de energietoeslag bij gemeenten op landelijk niveau onder druk staat. Het Rijk blijft vooralsnog bij het standpunt studenten uit te sluiten van de energietoeslag. We blijven de ontwikkelingen van beroepsprocedures in andere gemeenten volgen.

Een van de conclusies die we trekken uit de eerdere beroepszaken, is dat volgens de rechtbanken de betreffende colleges onvoldoende cijfermatige onderbouwing hebben gegeven over het verschil in woonsituatie en energiekosten tussen studenten en minimahuishoudens die tot de doelgroep van de energietoeslag behoren.

Vraag 7:

Verwacht u een gelijke uitspraak in het geval Rotterdamse studenten via beroep in de rechtbank hun gelijk proberen te krijgen?

Antwoord:

We lopen niet vooruit op de behandeling van de beroepszaken en de uitspraak van de rechtbank. We houden vast aan het standpunt dat studenten niet in aanmerking komen voor de energietoeslag en zullen dit verder beargumenteren tijdens de behandeling van de beroepsprocedures. Het is aan de rechtbank hier een uitspraak over te doen.

Vraag 8:

Hebben er al studenten aangegeven in beroep te treden tegen deze uitspraak van het college? Zo ja, hoeveel? En volgt het college dit proces nauwkeurig?

Antwoord:

Ja, inmiddels hebben 93 studenten beroep aangetekend tegen hun uitsluiting van de energietoeslag (peildatum: 22 mei). Het college houdt deze situatie nauwlettend in de gaten.

Vraag 9:

Hoeveel geld kost het de gemeente om te procederen tegen studenten?

Antwoord:

Het college is proceskosten verschuldigd in het geval de rechtbank het college in het ongelijk stelt.

De proceskosten zijn op voorhand niet nauwkeurig in te schatten. Het college ziet dat het aantal behandelde beroepszaken in andere gemeenten beperkt is gebleven en daarmee ook de proceskosten. In Amsterdam bedroegen de proceskosten € 1.674 en de griffiekosten € 50. In Utrecht was het college enkel de griffiekosten ter hoogte van € 50 verschuldigd.

Vraag 10:

Is het gebruikelijk dat de gemeente contrairprocedures start naar aanleiding van een advies van een commissie als de ABC? Hoe zwaar weegt het oordeel van een commissie als deze?

Antwoord:

Een contrairprocedure biedt het college de mogelijkheid af te wijken van het advies van de Algemene Bezwaarschriften Commissie (ABC). Hiervan kan onder andere worden afgeweken als het advies van de ABC juridisch onjuist is, een ongewenste precedentwerking heeft, of aanzienlijke financiële gevolgen kent. De keuze om een contrairprocedure te starten betreft een afweging tussen, onder andere, bovengenoemde belangen.

De energietoeslag is een regeling die we uitvoeren namens het Rijk. Conform de richtlijnen van het Rijk hebben we studenten uitgesloten van de energietoeslag. Voor deze doelgroep hebben we geen financiële middelen ontvangen. Het toevoegen van studenten aan de doelgroep van energietoeslag zou in potentie een kostenpost met zich meebrengen van 26 miljoen euro. Immers, Rotterdam kent ongeveer 20.000 studenten.⁴ De 3,2 miljoen euro die het college eind 2022 heeft ontvangen vanuit het Rijk is bestemd voor compensatie van studenten voor energiekosten via de IBB en is bovendien ontoereikend om studenten van de energietoeslag te voorzien.

Uiteraard hebben we het advies van de ABC meegewogen in onze overweging de contrairprocedure te starten. Gezien bovenstaande cijfers hebben we zwaarwegende financiële redenen gehad de contrairprocedure te starten. Daarnaast, zonder uitspraak van de hoogste bestuursrechter (Centrale Raad van Beroep) blijft de uitsluiting van studenten juridisch discutabel. In voorgaande beroepszaken hebben de betreffende colleges volgens de rechtbank onvoldoende cijfermatige onderbouwing overlegd voor de uitsluiting van studenten van de energietoeslag. Gezien deze onderbouwing door de rechtbank en het advies van de Landsadvocaat⁵ van 6 december 2022 kan niet op voorhand gesteld worden dat de uitsluiting van studenten van de energietoeslag in Rotterdam als onrechtmatig wordt bevonden.

⁴ In dit aantal van 20.000 studenten is geen rekening gehouden met het aandeel studenten dat een inkomen heeft onder de 140 procent van het sociaal minimum.

⁵ [Advies Landsadvocaat tegemoetkoming energiekosten studenten | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

Vraag 11:

In de bovengenoemde collegebrief geeft u aan dat wanneer de bezwaren van studenten gegrond verklaard worden u zich moet wenden aan het Rijk.

Is dit een in uw optiek een legitieme reden om de bezwaren ongegrond te verklaren?

Antwoord:

In de collegebrief⁶ hebben we de financiële consequenties geschetst als studenten als doelgroep toegevoegd worden aan de energietoeslag. De zinsnede die de steller aanhaalt in de vraagstelling betreft een hypothetische situatie waarin het college de bezwaarschriften van studenten gegrond zou verklaren, studenten niet langer zou uitsluiten van de energietoeslag, en bij het Rijk zou aankloppen voor financiële dekking. Daarbij was onze verwachting dat het Rijk geen middelen beschikbaar zou stellen om aan de gehele doelgroep studenten een energietoeslag toe te kennen.

Zoals we hebben beschreven in het afdoeningsvoorstel 'Besluitvorming op bezwaarschriften energiecompensatie studenten' (23bb001140): de bezwaarschriften van studenten verklaren we ongegrond als sprake is van de uitsluitingsgrond 'het ontvangen van studiefinanciering', conform de richtlijn van het Rijk.

In het antwoord op vraag 10 benoemen we dat het hoofdzakelijk een financiële overweging is geweest contrair te gaan tegen het advies van de ABC en daarmee de bezwaarschriften ongegrond te verklaren. Zoals we ook aanhalen, is het juridisch gezien geen uitgemaakte zaak of de uitsluiting van studenten in Rotterdam onrechtmatig is. Zie de uitgebreide toelichting op dit collegebesluit in het afdoeningsvoorstel 'Besluitvorming op bezwaarschriften energiecompensatie studenten' (23bb001140).

Vraag 12:

Wat als het Rijk niet de hulp gaat bieden waar u op hoopt? Blijven de studenten dan toch met lege handen achter?

Antwoord:

We wachten de uitspraak van de rechtbank Rotterdam af in de beroepszaken die studenten hebben aangespannen. Mocht de rechter in het voordeel van studenten beslissen, zullen we ons beraden over het eventueel voorleggen van deze zaken aan de Centrale Raad van Beroep, het hoogste rechterlijk college.

Daarnaast willen we benadrukken dat wanneer studenten niet rond kunnen komen door hoge energielasten, zij een beroep kunnen doen op de IBB voor energiekosten.

Vraag 13:

Bent u op de hoogte van de Amsterdamse en Nijmeegse aanpak hieromtrent, hebben zij zich al tot het Rijk gewend? Wat was hier de uitkomst van?

Antwoord:

⁶ Deze brief heeft overigens het bb-nummer 23bb001140 en niet 23bb3280 zoals gesteld in de inleidende tekst van vraag 5.

Het Rijk heeft Amsterdam, Utrecht en Nijmegen vooralsnog niet gecompenseerd voor de energietoeslag die zij toekennen aan studenten. De energietoeslag die deze steden verstrekken, wordt gefinancierd uit eigen middelen.

Vraag 14:

Gemeente Utrecht heeft besloten enkel de studenten te compenseren die in eerste instantie aanspraak hebben gemaakt tot de energietoeslag. Gaat dat ook in Rotterdam gebeuren?

Antwoord:

Het college van de gemeente Utrecht heeft na uitspraak van de rechtbank Midden-Nederland besloten enkel de aanvragen van studenten die een rechtsmiddel hebben aangewend (c.q. in bezwaar of in beroep zijn gegaan) opnieuw te beoordelen.

We wensen niet vooruit te lopen op een uitspraak van de rechtbank Rotterdam. Mocht het college in het ongelijk worden gesteld in aankomende beroepszaken, zullen we ons beraden over de uitsluiting van studenten van de energietoeslag.

Vraag 15:

We zijn blij dat onze motie 'Niet gaan schuiven met centen, steel niet van studenten' (23bb000822) door onze raad is aangenomen en dat er door u wordt gewerkt aan invulling hiervan. In bovengenoemde brief (23bb002681) valt te lezen dat de eerste ingeving, verduurzaming van studentenwoningen, geen geschikt doel lijkt voor het restbedrag van de 3,2 miljoen euro en dat er op een later moment een voorstel richting de raad zal komen over het besteden van het eventuele restant ten behoeve van het verbeteren van de bestaanszekerheid van studenten.

Heeft u inzichtelijk wanneer wij dit voorstel, ongeveer, kunnen verwachten?

Antwoord:

Op dit moment verkennen we hoe een eventueel restbedrag van de 3,2 miljoen euro besteed kan worden ten behoeve van de bestaanszekerheid van studenten. In het afdoeningsvoorstel van de motie 'Niet gaan schuiven met centen steel niet van studenten' (23bb000822) aan uw raad geven we een tussenstand van deze inventarisatie.

Vraag 16:

Tot wanneer kunnen studenten, via de IBB, aanspraak maken op het budget?

Antwoord:

De huidige voorwaarden van de IBB voor energiekosten lopen tot 1 juli 2023. Ook in de tweede helft van 2023 kunnen Rotterdammers, en daarmee ook studenten, aanspraak maken op de IBB voor energiekosten. Over het vervolg van de IBB voor energiekosten na 1 juli volgt op korte termijn meer informatie op de webpagina van de IBB voor energiekosten. De 3,2 miljoen euro blijft in ieder geval dit jaar beschikbaar voor de tegemoetkoming van studenten voor energiekosten via de IBB.

Vraag 17:

Bent u voornemens om met studentenbelangenverenigingen in gesprek te treden over de mogelijke invulling van dit restbedrag?

Antwoord:

We staan ervoor open met studentenbelangenverenigingen in gesprek te gaan over de invulling van het eventuele restbedrag. Reeds is met studentenverenigingen IQRA en Mozaik hierover het gesprek gevoerd. We hebben ook aan STUUR gevraagd ons te voorzien van ideeën.

Vraag 18:

Ziet u de mogelijkheid om het restbedrag te investeren in een van de volgende voorstellen, en zo nee, waarom niet?

- a. Het behouden van tramlijn 7 naar campus Woudestein
- b. Ondersteuning van de (mentale) gezondheid van studenten
- c. Het openen van studieplekken in wijken waar dat het hardst nodig is
- d. Meer culturele- en/of sportfaciliteiten voor studenten (dit kan gecombineerd met optie c)

Antwoord:

We achten het niet passend het eventuele restbedrag te investeren in een van bovengenoemde voorstellen. In de motie 'Niet gaan schuiven met centen, steel niet van studenten' (23bb000822) wordt het college verzocht de middelen van het Rijk ten behoeve van energiecompensatie voor studenten te besteden aan de bestaanszekerheid van studenten. We zijn gecommitteerd aan het uitvoeren van deze motie. Bovengenoemde voorstellen hebben hier onvoldoende betrekking op.

Vraag 19:

Rijnmond publiceerde het artikel 'Frustraties en geldzorgen door hoge energiekosten, maar gemeente laat studenten in de kou zitten' op 16 februari eerder dan de collegebrief verstuurd is naar raadsleden.

Hoe kan het dat Rijnmond eerder een artikel heeft gepubliceerd met de inhoud van een collegebesluit dan dat raadsleden deze brief hebben ontvangen? Hoe beoordeelt u deze gang van zaken?

Antwoord:

We willen benadrukken dat het artikel van RTV Rijnmond is gepubliceerd op dezelfde datum als dat het afdoeningsvoorstel 'Besluitvorming op bezwaarschriften energiecompensatie' (23bb001140) is aangeleverd bij de griffie en is gepubliceerd, namelijk 16 februari 2023.⁷

⁷ Zie ook: [Afdoeningsvoorstel college toezegging 23bb000167 over besluitvorming op bezwaarschriften energiecompensatie studenten RotterdamRaad - iBabs RIS](#)

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb